

PORANNA

.. ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW ..

Nr. 6541.

Lwów, sobota 18. listopada 1922.

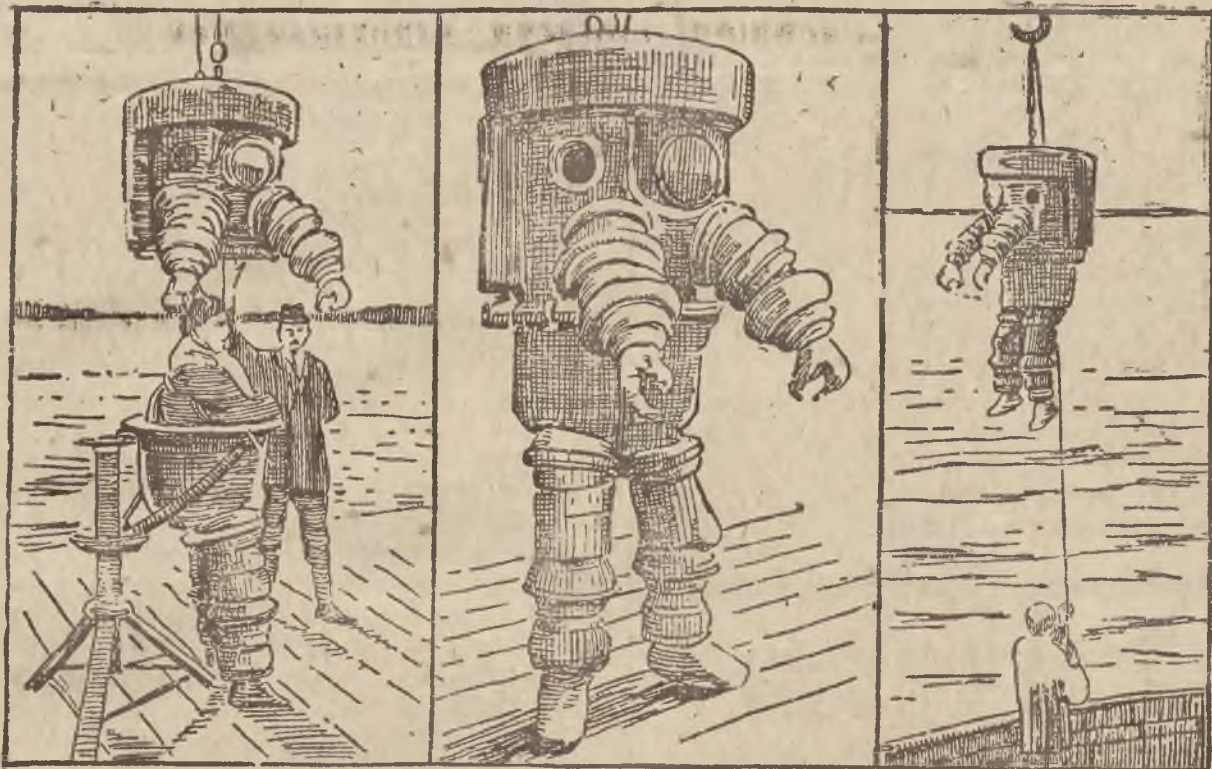
Rok XIII.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Olbrzymi spisek wojskowy przeciw Leninowi i sowietom. Natychmiastowa wypłata dodatku dla urzędników. Koleje polskie zamienione będą na spółkę akcyjną.

APARAT DO WYDOBYCIA ZATOPIONEJ „LUSITANII”

(Do artykułu na str. 8-mej).

KLUB POSELSKI RUSINÓW.

Warszawa, 16 listopada.

Według doniesień warsz. dzienników, posłowie ruscy z Małopolski wschodniej utworzą osobny klub, którego prezesem zostanie poseł Załucki, prezes Tow. „Czarachora”. (AW.)

P. SKULSKI PO WYBORACH.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. listopada.

(m). „Ziemia Lubelska” donosi, że p. Skulski Leopold nie wycofuje się z życia politycznego, lecz poświęcił się organizacji swojego stronnictwa.

Dnia 24. bm. odbędzie się w Warszawie zjazd Rady głównej N. Z. L.

SPOTKANIE PREMIERÓW.

Paryż, 16. listopada.

Spotkanie pomiędzy Poincarem, lordem Curzonem i Mussolinim nastąpi w niedzielę lub poniedziałek w miejscowości Torritet 30 km. od Lozanny. (PAT.)

O KOMISARZA LIGI NARODÓW W AUSTRII

Wiedeń, 16. listopada.

Rząd waszyngtoński wypowiedział się przeciwko powołaniu amerykańskiego rzeczoznawcy Boydona na stanowisko komisarza Ligi Narodów w Austrii. Wobec tego na pierwszy plan wysuwa się obecnie kandydatura burmistrza Rotterdamu, Zimmermana. (PAT.)

WYBORY W ANGLII.

Londyn, 16. listopada.

Wybory w całym kraju mają przebieg spokojny. Gęsta mgła panująca od szeregu dni w dzień wyborów znacznie się zmniejszyła, co przyczyniło się w pewnym stopniu do znacznej frekwencji głosujących. Szczególnie interesująca cechą była nieswykła gorliwość, z jaką wyborcy spieszyli do lokali wyborczych, aby po raz pierwszy skorzystać z nadanego kobietom prawa głosowania. (PAT.)

Olbrzymi spisek wojskowy przeciw Leninowi i sowietom.

500 „KURSANTÓW” STANIE PRZED SĄDEM WOJENNYM.

Ryga, 16. listopada.

W związku z aresztowaniem w Rosji sowieckiej tysiąca t. zw. kursantów, t. j. wychowanków szkoły wojskowej, dzienniki donoszą, że planowali oni jakoby olbrzymi zamach na władzę sowiecką w rocznicę objęcia władzy, t. j. w dniu 7. listopada. Spiskowcy

mieli zaaresztować w Petersburgu Lenina, cały zjazd i komitet wykonawczy partii komunistycznej w pełnym składzie. Spisek wykryto przypadkowo podczas zgromadzenia, które sprysiężeni odbywali w jednej restauracji. 500 ludzi ma stanąć przed wojennym trybunałem rewolucyjnym. (PAT.)

Zagranica zachwala złotą pożyczkę polską.

Warszawa, 16. listopada.

Wychodząca w Zurychu „Neue Zürcher Ztg.“ parokrotnie już zamieszczała artykuły o polskiej pożyczce złotej, podkreślając, że pożyczka ta ma być znacznie lepszą polską środki finansowe. Jest to pierwsza pożyczka wewnętrzna nie narażająca posiadaczy na niebezpieczeństwo strat z powodu spadku waluty.

Z pism francuskich — pisze ostatnio „Oeuvre“ o pożyczce złotej i wskazuje na wybitne jej zalety, ponieważ pożyczka zabezpiecza posiadaczy zarówno przed inflacją jak deflacją. Jest to nowy system pożyczki, który z pewnością znajdzie w przyszłości naśladowców. Prasa czeska śledzi bacznie rozwój pożyczki i przytacza szczegóły, podane o pożyczce złotej w prasie warszawskiej.

Natychmiastowa wypłata dodatku dla urzędników.

Warszawa, 16. listopada.

Minister skarbu wydał polecenie natychmiastowego wypłacenia 15 proc. dodatku dla

urzędników i funkcjonariuszy państwowych, uchwalonego na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów. (AW).

Listy posejska i senatorska jeszcze nie kompletne.

Warszawa, 16. listopada.

Generalny komisarz wyborczy stwierdza, że do dzisiaj brak jeszcze wiadomości wyniku wyborów do Sejmu z okręgów: Kowel, Nowogródek i

Świętany.

Co się tyczy wiadomości o wynikach wyborów do Senatu, to napływają one bardzo powoli. (PAT.)

Podział mandatów senatorskich na kresach.

NA WOŁYNIU I TYM RAZEM WSZYSTKIE PRZYPADŁY BLOKOWI MNIEJSZOŚCI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. listopada.

(m). W trzech województwach, z których rezultaty wyborów do Senatu były dotychczas niewiadome, według obliczeń prowizorycznych mandaty rozdzielone zostały w sposób następujący:

Województwo białostockie: P. S. L. 1, Ch. Z. J. N. 3. Województwo wołyńskie, blok mniejszości 5. Województwo nowogrodzkie: Wyzwolenie 1, blok mniejszości 1, polska lista kompromisowa 1.

Jak będzie wyglądał Senat?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. listopada.

(m) Przyjmując dane urzędowe i prowizoryczne, otrzymano ze wszystkich województw, skład Senatu pod względem przynależności partyjnej będzie następujący:

Lista nr. 1 — 14 mandatów z okręgów i 3 z listy państwowej, razem 17.

Lista nr. 2 — 6 mandatów z okręgów i 1 z listy państwowej, razem 7.

Lista nr. 3 — 7 mandatów z okręgów i 1

z listy państwowej, razem 8.

Lista nr. 7 — 2 mandaty z okręgów.

Lista nr. 8 — 40 mandatów z okręgów i 9 z listy państwowej, razem 49.

Lista nr. 16 (blok mniejszości i inne listy żydowskie) — 22 mandaty z okręgów i 4 z listy państwowej, razem 26.

Listy dzikie polskie na kresach nr. 22 i 24 — 2 mandaty z okręgów.

Sieroty polskie w państwie Wschodzącego Słońca.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16. listopada.

Z protokołu posiedzenia organizacyjnego Towarzystwa Polsko-Japońskiego dowiadujemy się kilku interesujących szczegółów, które dotychczas nie były ogłoszone w prasie polskiej.

Otóż niedawno delegacja Stow. Lekarzy polskich z pp. dr. J. Bączkiewiczem i A. hr. Zamoy-skim na czele złożyła ambasadorowi japońskiemu p. Kawakowi Toszitsumie adres dziękczynny dla lekarzy jap. Czerwonego Krzyża za pomoc i opiekę, okazywaną dzieciom-sierotom polskim w Tokio, podczas podróży z Dalekiego Wschodu do ojczyzny.

— J. C. M. Cesarzowa Japońska, magistrat w Tokio, prasa i społeczeństwo japońskie, — powiedziały w swoim słowie dziękczynnym Adam hr. Zamoy-ski — zasłużyły na wieczną wdzięczność Polski za ich szlachetną, zaiste rycerską pomoc.

Szczególnie pozostanie na zawsze w pamięci polskich matek tragiczny zgon dwóch siostr miłosierdzia japońskiego Czerwonego Krzyża, które opie-

kując się naszymi chorem i dziećmi, zaraziły się i umarły na tyfus.

Ambasador japoński, w odpowiedzi na skierowane doń przemówienie zaznaczył, że cesarzowa Japonii bardzo interesuje się dalszym losem tych dzieci, które przebywały w Japonii.

W Tokio, w hotelu „Tsukiji Seyken“ znajduje się Komitet Polski dla dzieci (Polish Children-Relief Comité). Prezesem jego jest p. Anna Białkiewiczowa, wiceprezesem dr. Józef Jakóbkiewicz, a sekretarzem p. Włodzisław Piotrowski. Komitet zajmuje się transportem dzieci polskich uchodźców z Syberii, przyczem korzysta częściowo z funduszy ofiarowanych przez Wydział Narodowy, a zwłaszcza Związek Narodowy Polski w Ameryce Północnej, oraz ze specjalnie wydanej pomocy Japonii.

Japończycy na Syberii skuteczną swą pomocą uratowali niejedno życie polskie, niejedną sprawę polską skutecznie przeprowadzili. Gdy dzieci polskie, w przejeździe do ojczyzny znalazły się na tymczasowym etapie w Japonii, naród japoński obdarzył je całą swą sympatią i okazał skuteczną pomoc. Czerwony Krzyż japoński, ogół społeczeństwa japońskiego, szczególnie zaś stolica Tokio, a już przedewszystkiem dwór cesarski i sama cesarzowa Japonii zamianowały w sposób najwspanialszy współczucie dla sierot-tulaczy, a maksimum sympatii dla narodu polskiego i jego odrodzonej ojczyzny.

Dzieci polskie pod wyjątkowo staranną opieką odzyskiwały zdrowie po przebytej nędzy, a po okrucieństwach bolszewickich spotkały serca kochające, choć obce.

Szczególną pomoc i ofiarność okazywali naszym sierotom: sto sześćdziesiąt dzieci japońskich, które brały udział w koncercie „Dzieci dla dzieci“; przeszło 15 lekarzy jap. Czerwonego Krzyża; około 40 Sióstr Miłosierdzia, czuwających nad chorem i dziećmi; kilka organizacji społecznych; redakcja dziennika „Tokio Niezi-Niczi Szimbun“; magistrat m. stoł. Tokio; wiele osób prywatnych, wreszcie władze i urzędnicy.

Kuretsuki Hiroshi.

Polska na Konferencji Wschodn.

Warszawa, 16. listopada.

Przedstawiciele rządu polskiego w Paryżu Londynie i Rzymie wręczyli rządowi, przy których są akredytowani, notę w sprawie udziału Polski w konferencji lozańskiej. W nocy tej rząd polski uzasadnia konieczność dopuszczenia delegacji polskiej do obrad nad sprawami Bliskiego Wschodu.

Rząd włoski udzielił już odpowiedzi, oświadczając się za udziałem Polski w konferencji pokojowej, natomiast Francja i Anglia stanowiska swego dotychczas nie określiły.

Prawdopodobnie Polska weźmie udział w konferencji na tych samych zasadach, jak państwa skandynawskie, Belgia i Hiszpania, tj. bez głosu decydującego.

Również Czechosłowacja stara się o udział w konferencji. W związku z tem Benes wyjechał do Paryża. (AW.)

Powiększenie naszej floty handlowej.

STATKI EX-ROSYJSKIE POD FLAGĄ POLSKĄ.

Gdańsk, 16. listopada.

„Dziennik Gdański“ donosi: W ostatnich czasach polska flota handlowa powiększyła się o kilka nowych jednostek. Zarejestrowano pod banderą polską statki: „Warta“, należąca do Tow. Żegluga „Sarmacja“ i statki „Wilno“, „Toulon“, „Nice“ i „Gdynia“, należące do Towarzystwa Żegluga „Lechia“.

Statek „Gdynia“ znajduje się obecnie w

drodze z Kopenhagi do Gdańska. Ten ostatni okręt został zarejestrowany w Gdyni, inne w Gdańsku. Statki „Wilno“, „Toulon“ i „Nice“ znajdują się obecnie w Grecji, skąd niebawem przybędą do Gdańska. Pływały one dotychczas na Morzu Czarnym pod banderą rosyjską. Statki powyższe są o pojemności od 500 do 1000 ton. Nabytek ten stanowi poważny przyrost polskiej floty handlowej. (PAT.)

Epilog tragi-komedji ukraińskiej.

Lwów, 17 listopada.

Ciekawe to były czasy we Wiedniu.

Za poradą najgłupszego ze swoich doradców prezydenta ministrów dr. Seidlera postanowił cesarz Karol w nadziei uratowania zapadającego się tronu Habsburgów w ostatniej jeszcze chwili, w przeddzień rozkładu Austrii, przyznać wszystkim narodom monarchii prawo samostanowienia, a w szczególności utworzenia Rad narodowych, mających zadecydować, czy dany naród pragnie pozostać nadal pod berłem Habsburgów, czy też „wyodrębnić się“, t. j. zespolic się w odrębny organizm państwowy.

Wszystkie narodowe kluby parlamentarne zwołały natychmiast posiedzenia, celem zajęcia stanowiska wobec niespodziewanego „aktu łaski“ cesarza. Wszystkie ubikacje parlamentu były zajęte, wszędzie odbywały się narady stronnictw, klubów, prezydjiów, delegatów, w kuliach uganiai posłowie jak opętani, odpowiadając tylko niechętnie na pytania przerażonych i nieorientujących się zupełnie w sytuacji dziennikarzy wiedeńskich. Istny dom wariatów. Pamiętam dokładnie scenę następującą: Radę narodową utworzył też klub posłów narodowo-żydowskich. Do jednego z członków klubu tego dr. Strauchera, przystępując dwóch młodych ludzi, a jeden z nich pyta:

— Czy Rada narodowa żydowska już się ukonstytuowała?

— Tak.

— Panie pośle! Z żydów, służących w armii austriackiej, tworzy się armia żydowska. Czy prezydent żydowskiej Rady narodowej gotów jest odebrać od nich przysięgę wierności?

Zgłupiałem. Czyż miałoby powstać w obrębie starej Austrii także odrębne państwo żydow-

skie z własną żydowską armią?

Będąc mimowolnym świadkiem tej rozmowy, zapytałem skromnie, na jakim to obszarze Austrii miałoby państwo żydowskie powstać?

— To jeszcze niewiadomo — odpowiedział mi zwarjowany widocznie pod wpływem dekretu Karola młody fanatyk sjoński. W tej sprawie nieodzwonne są jeszcze rokowania z Polakami i Rusinami.

Scena ta charakteryzuje atmosferę, wśród której nastąpiła we Wiedniu uroczysta proklamacja Zachodnio-ukraińskiej republiki, z prezydentem dr. Petruszewiczem na czele. Fikcja ta utrzymała się jednak we Wiedniu mimo wszystko długie lata, a dr. Petruszewicza darzono we Wiedniu honorami sirwerena, a jego poselstwo przywilejem eksterytorjalności. Stan ten nie zmienił się także po zupełnej klęsce Rusinów w Małopolsce Wschodniej.

Dopiero dzięki energicznej akcji obecnego posła polskiego we Wiedniu hr. Lasockiego, udało się udowodnić rządowi wiedeńskiemu, że Zachodnio-ukraińska republika istnieje jedynie w imagi-nacji kilku niepoprawnych fanatyków ruskich, usiłujących za każdą cenę fikcję tę utrzymać. Rząd austriacki zdecydował się w końcu t. zw. „zachodnio-ukraińskie“ posekstwo we Wiedniu pozbawić prawa eksterytorjalności i wogóle wszelkich praw dyplomatycznych. Dr. Petruszewicz i jego świta stracili w ten sposób bezpieczny swój domicyl i nie będą już mogli obecnie bezkarnie intrygować przeciw Polsce via Wiedeń.

Skończyła się w ten sposób tragi-komedja ukraińska, z czego działacze tutejsi wyciągną niewątpliwie odpowiednie konsekwencje.

Dr. Jeleń

dium przygotowania i nie można nawet w przybliżeniu określić, czy i kiedy wogóle nastąpi pomyślny koniec tej ciężkiej pracy, bowiem mamy tu (trzeba to otwarcie przyznać) — do czynienia z jasno określonym systemem — wynikającym z przyczyn natury politycznej.

Ciekawe szczegóły co do wznowienia jednego z tych zwiniętych w maju b. r. oddziałów (w Wołoczyskach) i nieskończonych połączonych z tem perypetji, podaia nam obecnie: jak w swoim czasie doniosła „Gazeta Poranna“, same władze sowieckie uznały za konieczne wznowić działalność tego oddziału, mającego obsługiwać całe Podole oraz znaczną część Wołynia w zakresie towarów importowych, a równocześnie mającego stanowić ważny punkt zborny przeznaczonych na eksport surowców ukraińskich.

Po wielokrotnym przewlekaniu, dzięki staraniom i wysiłkom zainteresowanych sfer, sprawa ta została „ostatecznie załatwiona“ w ten sposób, iż nawet mianowano już kierownikiem tego oddziału niejakiemu towarz. Antonowa (który piastował ten urząd i przed zwinięciem wołoczyskiego oddziału), dano mu zespół pracowników oraz zatwierdzono plan przyszłej działalności.

Zaledwie tow. Antonow przystąpił do zrealizowania tego planu, został nagle przemieszczony do Półtawy, a na jego miejsce mianowano nowego kierownika, który, zdaje się, niewtajemniczony dostatecznie w politykę głównego zarządu „Wniesztorga“, natychmiast wyraził zamiar rozpoczęcia agend swego urzędu. Wtem nagle złożono go z urzędu i zawiadomiono, iż poprzednie zezwolenie na wznowienie oddziału „Wniesztorgu“ w Wołoczyskach jest nieważne, ponieważ odnosiło się nie do urzędu — a do osoby poprzedniego kierownika, tow. Antonowa, zaś nowy kierownik winien odbyć nanowo podróż za złotem runem do Charkowa, gdzie „przy pewnych warunkach“ może uzyskać nowe „rozrządzenie“ (jakie to „warunki“, to dla wtajemniczonych w stosunki panujące w sowieckich urzędach nie jest bynajmniej tajemnicą...).

Rzecz jasna, iż to „uzyskanie“, trwa bez skutku po dzień dzisiejszy, wszystkim zaś wiadomo, gdzie i w czem tkwi istotna przyczyna tego, iż sprawa ta obecnie zeszła zupełnie z porządku dziennego....

Jak sowiecja przyjęła delegację włoską.

CZŁONKÓW DELEGACJI POBITO I OBRABOWANO DOSZCZETNIE.

Rzym, 16 listopada.

Z Moskwy donoszą, że delegacja włoska w czasie podróży z Moskwy do Odessy została dnia 13 bm. napadnięta przez bandę rabusiów.

Kiedy banda wdarła się do przedziału wagonu, którym jechała delegacja, towarzyszący dele-

gacji włoskiej komisarz ludowy wystrzelił z rewolweru i wyskoczył oknem.

Członkowie delegacji włoskiej zostali pobici i obrabowani z zegarków złotych i czeków opiewających na liry włoskie. (PAT.)

Czy możliwy jest rozwój stosunków handlowych z Ukrainą sowiecką?

Lwów, 17. listopada.

IV.

(Us.) Z jednej strony cały nasz handel z „kupcami prywatnymi“ z przyczyn, które oświeciliśmy w poprzednich artykułach, spełził obecnie na niczem, a w ostatnich dniach został nawet zupełnie zlikwidowany, bowiem nastąpiło „ściśle wzbronienie“ dokonywania jakichkolwiek transakcji bez specjalnego zezwolenia ze strony Charkowa, zaś z drugiej strony zawiodły nadzieje co do rozwoju na większą skalę naszego eksportu drogą nawiązania bezpośrednich stosunków handlowych z oddziałami zakupu rosyjskiego, względnie ukraińskiego „Wniesztorgu“.

Przedewszystkiem należy stwierdzić, że prawie cała nasza granica nie została objęta działalnością „Wniesztorgu“ (pogranicze nad Zbruczem, Wołyn, Polesie i t. d.), a w tych nielicznych punktach, gdzie oddziały „Wniesztorgu“ zostały założone w początkach ekspansji naszego handlu, zaledwie zaczęły rozwijać działalność (w maju ubiegłego roku) już sławny zarząd tej instytucji zarządził i przeprowadził zwinięcie „tymczasowe“ tych oddziałów na naszym pograniczu, pod pozorem

„konieczności zreformowania ich funkcji oraz zakresu działalności“.

Zbyteczne dodawać, że owo „tymczasowe“ zarządzenie trwa po dzień dzisiejszy, mimo wprost niepoliczalnej ilości „konferencji“, „obrad“ i t. p. zjazdów, zwołanych w tej kwestji, z których niemal każdy w rezultacie skończył się uchwałą, żądającą wznowienia tych oddziałów i wyznaczenia ostatecznego ich terminu.

Cóż się jednak stało w rzeczywistości? Wszystkie te terminy już dawno minęły, a „reformowanie“ owych „oddziałów“ „Wniesztorgu“ dotychczas jeszcze znajduje się w sta-

Koleje polskie zamienione będą na Spółkę akcyjną.

RZĄD POSIADAĆ W NIEJ BĘDZIE PRZEWAJĄCY UDZIAŁ.

Warszawa, 16 listopada.

Pisma podają, że w kołach kolejowych omawia się projekt przekształcenia obecnej administracji kolejowej na spółkę akcyjną mieszaną, tj. z udziałem kapitałów prywatnych i państwowych.

Udział rządu byłby przeważający i składałby się z majątku kolejowego, kapitałisci prywatni zaś musieliby wnieść swe udziały w gotówce, co dałoby fundusz potrzebny na budowę nowych linii kolejowych i uzupełnienie taboru. (AW.)

MADESKANE.

+

Inż. Klaudjusz Angerman

b. poseł do Rady Państwa, prezes Związku włościańskiego, geolog, przemysłowiec, właściciel dóbr, członek wielu Towarzystw przemysłowych

zmarł w Nowym Sączu, dnia 11. b. m. przeżywszy lat 61.

Nieutulona w żalu rodzina zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych o tej bolesnej i nieodżałowanej stracie. O rządek pogrzebowy odbył się dnia 14. bm. w Boguchwałce.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

odprawionem zostało w kościele parafialnym we wtorek dnia 14. listopada br. o godz. 11 przedpołudniem.

7724

Telefoniczny bałagan i jego przyczyny.

„BŁOGOSŁAWIONE“ SKUTKI SPRZEDAŻY TELEFONÓW W RECE PRYWATNE. — JAKĄ ROLĘ ODEGRAŁO W TEM MIN. POCZT I TELEGRAFÓW? — SMUTNA SPUŚCIZNA BIUROKRATYCZNEGO „SCHIMMLA“.

Lwów, 17. listopada.

(K) W najlżejszym i najłatwiejszym sposobie sprzedaży zarząd poczt telefon zagranicy w najważniejszych centrach naszego państwa.

Było niegdyś źle z telefonem lwowskim, a niedawno wykazaliśmy, że teraz jest gorzej. Mamy to do zawdzięczenia głównie inżynierowi, który był wiceprezesem lwowskiej dyrekcji pocztowej. Pokazuje się teraz, że nie umie on prowadzić telefonu we Lwowie, choć przedtem prowadził zarząd poczt w 3 województwach.

Ta wzmianka wyłumaczy stan poczty, którą dzisiaj w Polsce rządzą inżynierowie, gdyż prawnicy, dzięki kategorjom, jakimi my-

ślą i wedle jakich postępują — niedopisali.

W Warszawie sprzedaż telefonów spowodowała strajki. Można sobie wyobrazić miljonowe miasto, pozbawione w dzisiejszych stosunkach telefonu. — lecz ujmując rzecz z właściwej strony, niepodobna sobie przedstawić i usprawiedliwić mizernej roli, jaką przytem odegrał centralny zarząd pocztowy.

A przecież on chyba jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo i utrzymanie komunikacji. Tymczasem pokazało się, że tylko zaognił

sprawę, a potem we właściwy sobie sposób usunął się w cień, zostawiając na placu najmniejsze do tego powołanych. Jeżeli już dopuszczono do sprzedaży telefonu, to należałoby przynajmniej dzisiaj ze względu na dobro ogółu nie zapomnieć przy kontrakcie o klauzuli strajkowej i jej gwarancjach. To się niestety nie stało.

Wszędzie indziej tego rodzaju zaniedbanie spowodowałoby usunięcie odpowiedzialnego czynnika. U nas inaczej.

Typowy „schimmel“ biurokratyczny, żyjący u nas i pasorzytujący w postaci milowego tasiemca, święci tryumfy i nie znajduje się nikt, któryby tego niemiłego pasorzyta wywalbił z trzewiów organizmu państwowego.

Tasiemca przecięto wprowadzić na razie, lecz odżyje on, gdyż ma u nas wyborne podłoże do bytowania na gruncie zmurszałego biurokratyzmu.

Samorządne głosowanie w pasie neutralnym.

KRWAWE STARCIE Z LITWINAMI.

Warszawa, 16. listopada.

Ludność pasa neutralnego między Litwą a Polską dokonała samorządnie wyborów do Sejmu. Głosowało 9000 osób na 11.000 uprawnionych. Wystawiono 2 listy na 30 i 31. Litwini starali się wyborem przeszkodzić i pochwylić urny wyborcze. I tak w rejonie wsi Awizańce Litwini przedostawili się na tyły komisji, wiozącej urny wyborcze,

zamierzali zaatakować konwojentów i zdobyć te urny, został jednak w czas wykrycia wzięci w krzyżowy ogień milicji ludowej. Wobec tego cofnęli się ze stratami, zostawiając na miejscu 2 zabitych i kilku rannych. W momencie walki urny udało się ukryć i szczęśliwie ukryć w bezpieczne miejsce (AW).

Podwyższenie mnożnika celnego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. listopada.

(m). W związku ze spadkiem waluty zaszła potrzeba uregulowania spraw celnych.

W tym celu zebrał się komitet celny w Ministerstwie przemysłu i handlu i uchwalił podnie-

nie obecnego mnożnika celnego z 800 na 1500 mk. a nadto ustalił sprawę ulg celnych w stosunku do niektórych towarów, które z ulg tych dotychczas nie korzystały.

Zakłady elektryczne „Vertex“
Warszawa, Marszałkowska 93. 7014

Z teatru.

„Sublokator“, krotkowiec w 3 aktach Adama Grzymały Siedleckiego.

Lwów, 17. listopada.

Podczas mojej niedawnej bytności w Warszawie spotkałem jednego z wybitnych dostawców sztuk teatralnych (co rok, to prorok). Mnie miał tak kwaśną, jak dyr. Daszkiewicz każdego 1 i 15 w miesiącu.

— Człowieku! co ci się stało?! — zawołałem ze współczuciem.

— Czytałeś? — „Sublokator“ 75 raz wyprzedana w „Rozmaitościach“. Przetłumacz to tylko na tantiemy. Głód mieszkaniowy! ps a krew! że też mnie nie wpadł taki doskonały aktualny temat do sztuki!

Nie ulega wątpliwości, że niezwykle powodzenie „Sublokatora“ nie dało spać liczny kolegom po piórze i „serdecznym przyjaciółom“ Siedleckiego. Dlatego zapewne pocztą panioflowa rozpuszczano najgorsze wieści o sztuce. Bomba — słabna — gdyby to nie był Siedlecki, krytyka byaby zrobiła śliczne harakiri autorowi i t. d.

Konstatując w prasie powodzenie „Sublokatora“ we wszystkich teatrach polskich, domyślałem się z góry, gdzie leży prawda. Teatr jest dla publiczności i tylko dla publiczności. Złej sztuki mamy najśłabsze koniunktury osobiste nie gra się sto razy i więcej. Wczorajsza premiera w teatrze Małym wykazała trwałość moich prze-

czuć. Siedlecki, stary szczur teatralny, długoletni dyrektor, dramaturg, recenzent teatralny, rozmówany w Fredrowskiej słoneczności, jeśli naresz-

cie zdobył się na pierwszy gest twórczy, zdawał sobie doskonale z tego sprawy, co czyni i jak czyni. W swój alchemiczny tygiel wrzucił przede wszystkim najaktualniejszy z tematów ostatniej doby (sprawa mieszkaniowa) Fredrowską słoneczną rubaszność żołnierskiego typu (pan porucznik i Felek, jego sługi). Wnawerowała groteskowość uczonego niedołęgi (narzeczony), parę tezek komedijowych (Janina) trochę epizodów i sytuacji czysto farsowych wedle najlepszych francuskich wzorów (Pani Mangierowa, Pielęgniarka, Nieszczęsny). Z mieszaniny też, przetrawionej w ogniu teatralnego doświadczenia i kultury literackiej, powstało, jeśli nie złoto czystej próby (alchemia tego dotychczas nie wynalazła), to w każdym razie coś, co złoto to doskonale imituje. A więc nie dramat ani komedia, krotkowiec jeno, ale naprawdę przemila, taka swojska i słoneczna, że musi rozbawić i przekonać do siebie nawet takiego siedziennika, jakim z reguły bywa każdy recenzent teatralny.

A cóż dopiero mówić o publiczności, która na „Sublokatorce“ czuje się doskonale, bo jest to sztuka na wskroś teatralna, dająca aktorom wdzięczne pole do popisu. A chociaż i Siedleckiemu, tak jak to bywa często w najlepszych farsach i krotkowiecach, brakło może trochę oddechu na metę trzeciego aktu, który jest najsłabszym i nieco kłówanym (szparę w scenicznej akcji) to jednak życzymy teatrom polskim, żyjącym w dziedzinie lekkiego repertuaru Francją, jak najwięcej tak miłych i tak kasowych krotkowiec. I nie zażdrościmy tantiem autorowi „Sublokatora“, bo spadły na niego we wieku, w którym chyba każdy autor polski zasłużył już sobie na spokojny chleb z masłem.

Słyszeliśmy, że w Warszawie i Krakowie grano „Sublokator“ koncertowo. Do tego trza dołączyć się teraz godnie Lwów. Jestem pewny, że Orzechowski nie był Węgrzynem, bo co aktor to inna indywidualność, ale to co zrobił, przeszło nasze najśmielsze oczekiwania. Po prostu „uczuł się w roli“, złapał ją za włosy i nie wypuścił ani na jedną chwilę. A jeżeli zrozumiemy, że bez dobrego Zbigniewa, sztuka Siedleckiego byłaby żyłkiem bez kośćca, tem silniej policzyć to musimy na karb artysty, który nareszcie tak ładnie potrafił zadokumentować swój niedoceniony talent.

O Czarnowskim mam sposobność pierwszy raz pisać jako o aktorze czasów jego dyrektorstwa. Mogą kogoś krztować te kwiaty, jakie otrzymał za doskonałą groteskę aktorską, ale my wiemy, że to jest rzecz dyplomacji prowincjonalno-sprawozdawczej a nie istotnego odczucia sceny.

Natomiast naprawde królowa urodzonego wdzięku, jaka jest Romanówna, była nam nieco za słomazarną, jak na Basię Wołodyjowskiego (reczę, że autor wyobrażał sobie tę postać bardziej szelmowsko).

Okornickiemu należy się ukłon — mówcie sobie co chcecie, ale co stary aktor, to zawsze aktor.

Doskonałą była Michnowska, kapitalna wprost w epizodzie Rowińska, niespodziankę nawet sprawił nam Lewicki. Nie zapomnę o Sarnowskim, który grał dobrze, bo także dostał rolę, jaką lubi.

Wobec takich pomyślnych koniunktur, powodzenie „Sublokatora“ na długie czasy zapewnione.

Henryk Zbierzchowski.

KTO NIE WIDZIAŁ - NIECH SPIESZY zobaczyć **ATLANTYDY** tylko do niedzieli w kinie LEW. Część I.

Zwycięstwo wykonał Bonar Law'a w Anglii.

LLOYD GEORGE NIE ODNIÓSŁ SPODZIEWANYCH SUKCESÓW.

Londyn, 17. listopada.

Według dotychczasowego wyniku wyborów, największe widoki ma obecnie Bonar Law, gdyż dysponuje większością 35 głosów, w stosunku do wszystkich innych stronnictw. Wobec tego można przypuszczać, że Izba posiadać będzie większość, zdolną do pracy. Charakterystyczną cechą obecnych wyborów jest olbrzymi wzrost głosów, oddanych na stronnictwo robotnicze, które zyskuje nawet 35 mandatów i stanie się po konserwatywach najsilniejszym w Izbie.

Partja L. George'a nie odniosła spodziewanych sukcesów, będzie jednak dość silna, by odgrywać rolę jeźdźcy u wagi. Wielką niespodzianką jest również zwycięstwo liberalnej grupy Asquitha. Wielkie wrażenie wywarł wybór na przedmieściu Battersaca, gdzie wybrany został większością 2.000 głosów najradykałniejszy ze wszystkich komunistów angielskich hindus Saklatbala.

Do godz. 5 rano znane były następujące wyniki wyborów: 159 konserwatystów, 65 członków partji robotniczej, 25 niezależnych liberałów, 22 narodowych liberałów i 8 kandydatów różnych mniejszych stronnictw. —

BONAR LAW.

nowy premier angielski, następca Lloyd'a George'a.

Ratujemy lwowski teatr!

KOMISJA TEATRALNA ŹRÓDŁEM ZŁEGO. — PLAGA BILETÓW GRATISOWYCH. MAGISTRACKA MAŁOSTKOWOŚĆ I BIUROKRATYZM.

Lwów, 17. listopada.

II.

Deficyt teatru lwowskiego za ubiegły rok wynosił około 30 milionów. Nie jest to wiele, gdy się zważy, że 3 miejskie teatry w Warszawie wykazały za kwartał 600 mil. niedoboru! Podobnie Poznań, Kraków i Bydgoszcz. W porównaniu z innymi miastami zatem teatr we Lwowie jest względnie najrentowniej prowadzony. Ale

I ten deficyt jest tylko wynikiem naszego kołtuństwa.

Bo gmina, dając na ten cel budynek z urządzeniem, powinna poczuwać się i do innych leżących w jej mocy świadczeń. Tymczasem z kasy teatralnej ściągają się najsurowiej rachunek za wodę, gaz, elektryczność, straż pożarną, a więc koszta, których gmina nie żądała od dzierżawców, jak Pawlikowski i Heller. A nawet — risum teneatis — mądrość magistracka każe teatrowi płacić 20 procent podatku od widowisk, a już sam ten podatek powoduje wyżej wspomniany deficyt.

Straszna plaga dla kasy teatralnej są też gratisowe bilety.

do których cały magistrat rości sobie prawo i prawo to jure caduco wyzyskuje najbezwzględniej. Np. na ostatnim przedstawieniu „Dra Stieglitz” było dwie trzecie gratisówek, a 43 miejsc płatnych!

Czyż więc takie łatanie deficytu jedną ręką, a pobieranie różnych opłat i darmocho drugą garścią nie jest wyżymaniem prześcieradła pod wodą?

Gorzej jeszcze przedstawia się moralna pieczę miasta nad teatrem. Zdano ją komisji, składającej się z dwudziestu kilku ojców miasta. Nie chcemy mówić o kwalifikacjach tych panów do tak odpowiedzialnej czynności, bo

i tak za nich facta loquuntur. Trzeba być na posiedzeniu takiej komisji, aby wyrobić sobie obraz... Pan główny referent teatru w gminie, wiceprezydent dr. Chłamtacz jest z natury rzeczy za ciężki, aby rozumieć się naprawdę na teatrze. Panujący bałagan to jest smutny rezultat jego dobrych zapewne chęci.

Ale i opinia tej komisji (przypuśćmy, że najlepsza) zależna jest dopiero od uchwały rady miejskiej. A wiemy przecie, co to znaczy jakaś kwestja teatralna na posiedzeniu tej rady. Jest to wsadzenie kłosa w mrowisko, gdzie każdy owad ma swoją komórkę. Dużo gadania i frazesów, a nikt nic ze swego poświęcić nie chce. Nim uchwała repertuar, ten jest już przestarzały i w całej Polsce ograny. Nim się zgodzą na zaangażowanie wybitnego artysty, ten już dawno gdzieś indziej jest zaangażowany. Nim się zdecydują na sprawienie czegoś, to coś

już pięć razy więcej kosztuje.

I tak we wszystkim. Tak ociężały aparat kontrolno - doradczy trzeba przekształcić i zmodernizować. On już przeraźliwie skrzypli i coraz ciężiej, coraz nieumiejtniej spełnia swe zadanie.

Br.

KRONIKA.

—o—

Lwów, 17. listopada.

Min. Łopuszański we Lwowie. Dnia 18. bm., w sobotę, przyjeżdża do Lwowa w sprawach urzędowych Minister robót publicznych i tegoż dnia będzie udzielał posłuchań w gmachu województwa w czasie od 1—3 popoł.

P. Zefir Cwikliński, znany i ceniony artysta - malarz, przybył z Zakopanego na kilka dni do Lwowa. Jak się dowiadujemy p. Zefir Cwikliński wysłał do Paryża cały szereg swoich obrazów malowanych na tle cudownego pejzażu górskiego, na zaproszenie prezydjalnego salonu dzieł sztuki.

Konfiskata ukraińskich pism. Skonfiskowane zostało czasopismo „Russki Hołos” nr. 20 z dnia 18. listopada za artykuł wstępny p. t. „Narodna cześć”. Skonfiskowano też czasopismo „Zemla i Wola” nr. 33 z dnia 18. listopada za artykuł wstępny p. t. „Chodij w schidnij Halyczyni”.

Kupować drobne znaczki pocztowe. Min. poczt i teleg. komunikuje: Dwukrotnie w ostatnich czasach podniesioną opłatą pocztową sprawiła, że pewna ilość znaczków pocztowych o małej wartości straciła zastosowanie. Ponieważ jednak znieszenie tych znaczków jako makułatury spowodowałoby znaczne straty dla funduszu państwowego, ministerstwo poleciło sprzedaż tych znaczków nadal do frankowania listów i przesyłek. Ministerstwo apeluje do publiczności, aby ze względu na interes państwowy nie narzekała na niewygodę, jaką powoduje naklejanie większej ilości znaczków.

Ostatni wieczór dr. Radwana i dr. To-Rhamy, których sensacyjne produkcje wywołały we Lwowie tak wielkie zainteresowanie, odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godzinie 8 wiecz. w sali Kasyna i Koła lit.-art. Będzie to wieczór w zamkniętym kole dla zaproszonej publiczności, wobec czego obaj prelegenci będą mogli przedstawić szereg zupełnie nowych a niezwykle zajmujących eksperymentów, nie nadających się do pokazów publicznych, między innymi eksperymenty Yoga-suggestja myślowa. Produkcje będą się odbywały pod najściślejszą kontrolą uczonych i lekarzy. Część dochodu przeznaczyli prelegenci na fundusz wdów i sierot po dziennikarzach polskich. — Zaproszenia, względnie imienne bilety można już otrzymać w sekretariacie Kasyna i Koła lit.-art. (ul. Akademicka).

Walne Zgromadzenie członków Związku Oficerów WP. odbędzie się w niedzielę dnia 19 listopada 1922 o godz. 10. przed poł. w sali Ogniska oficerskiego przy ul. Fredry 1. 1.

Związek Obrońców Lwowa z listopada 1918 r. zwołuje na dzień 21 listopada o godz. 7 wieczorem do sali Sokola-Macierzy doroczne walne zgromadzenie członków. Na porządku dziennym m. in. wybór członków Rady zawiadowczej, Wydziału komis. rewizyjnej i sądu honorowego oraz referat dra St. Zagórskiego: „Idea listopadowa w dobie obecnej”.

„Odrodzenie”, Stow. Młodzieży Akademickiej urządza d. 17 bm. w piątek o godz. 7. wiecz. w sali „Czytelni Akademickiej” (ul. Łozińskiego 7. I. p.) wieczór dyskusyjny z referatem W. Skińskiego: „Istota i podstawy kwestji socjalnej”. Goście mile widziani.

Z Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. W sobotę dnia 18 listopada br. o godz. 6. wieczorem odbędzie się w sali Izby handlowej i przemysłowej odczyt p. dyrektora dr. Tadeusza Dwerńskiego p. t.: „Ustawa o rozbudowie miast”. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

Rokowania handlowe polsko-japońskie

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 17. listopada.

(m). Po nadejściu od rządu japońskiego odpowiednich instrukcji, odbyły się w dniach ostatnich dwa posiedzenia wspólne obu delegacji, t. j. pol-

skiej i japońskiej. W rezultacie uzgodniono już wszystkie kwestje sporne, tak, że po ostatecznym zredagowaniu, układ handlowy polsko-japoński w tych dniach będzie podpisany.

Nad czem obradowano w Radzie m.

Konieczność podjęcia rozbudowy Lwowa. — Czy fryzjerzy są handlarzami? — Wesola galeria. — Podwyżki za elektryczność i gaz.

Lwów, 17. listopada.

(p.) Wczorajszemu posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył w zastępstwie nieobecnego prez. Neumana kolejno wicepr. Obirek i dr. Chłamtacz. Przed porządkiem dziennym na wniosek r. dr. Wereszczyńskiego delegatem Rady miejskiej do stałej Komisji DOK. w sprawach reklamacyjnych i poborowych wybrano r. Murzyńskiego, zastępcami zaś rr. Mareckiego, Andrzejowskiego, Elstera, Höflingera Eliasza, dra Poratyińskiego i Soupera.

Następnie r. dr. Loewenherz zabrał głos w tak niesłychanie pięknej sprawie, jak mieszkaniowa, przedstawiając zupełną nieczynność gminy i państwa w kierunku rozbudowy, poczem przedłożył następujący wniosek nagły:

Rada m. Lwowa uznając nagłą potrzebę natychmiastowego wprowadzenia w życie ustawy z dnia 26 września 1922 w przedmiocie rozbudowy miast: 1) uprasza Rząd o niezwłoczne wydanie rozporządzenia wykonawczego, 2) uchwała wybór Komitetu rozbudowy miasta Lwowa i uprasza Komisję Matkę, aby na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej przedłożyła wnioski w sprawie składu Komitetu.

Po dyskusji, w której zabierali głos rr. mż. Biernacki, rekt. Thulie i dr. Rucker, wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Po przystąpieniu do porządku dziennego powzięto bez dyskusji cały szereg drugich uchwał a dopiero sprawa uregulowania godzin otwierania i zamykania sklepów ożywiła posiedzenie. Do tego ożywienia przyczyniła się galeria, na której zebrali się liczni przedstawiciele fachu fryzjerskiego i to właściciele fryzjersi i pomocnicy, tworząc dwa przeciwne sobie obozy, które oklaskiwały na przemian wywody według swoich sympatii radnych, biorących udział w dyskusji, tak że przewodniczący wicepr. Obirek widział się zmuszonym zagrozić kilkakrotnie opróżnieniem galerji.

Rzecz toczyła się mianowicie o to, czy słusznym jest reskrypt ministerjalny zaliczający fryzjerów do kupców i stosujący do nich ustawę handlową.

R. dr. Sokal, stając na stanowisku, że fryzjerzy są rękodzielnikami, wniósł o wyłączenie na razie fryzjerów z pod ust. i odesłanie tej kwestji do komisji prawniczej (oklaski ze strony właścicieli fryzjersi). Inni natomiast mówcy sprzeciwiali się temu pogładowi, podnosząc, że we fryzjersiach odbywa się sprzedaż artykułów toaletowych (oklaski pomocników fryzjerskich). Wicepr. Schleicher wyjaśnił, że ustawa musi być w całości uchwalona, gdyż inaczej nie zostanie zatwierdzona przez inspektorat pracy i nie będzie można uregulować czasu otwierania i zamykania sklepów, czego domaga się tak kupiectwo jak i publiczność.

Po długich deliberacjach nad skategoryzowaniem sklepów, uchwalono wreszcie jak następuje:

Sklepy spożywcze, wędliniarnie i sklepy z mięsem mają być otwarte od 7³⁰ do 12³⁰ i od 2 do 7 przez cały rok.

Wszystkie inne, to jest kolonialne i z towarami niespożywczymi od 1. kwietnia do 31. sierpnia od 8 rano do 6 wieczór, w zimie tj. od 1. września do 31. marca od 9 rano do 7 wieczorem.

Fryzjersi zaś mają być otwarte w tych samych godzinach co sklepy spożywcze.

Następna sprawa, to jest podwyżka taryfy miejskiego Zakładu elektrycznego po małej opozycji „dla formy i zwyczaju“ została uchwalona w myśl wniosków referenta r. Felsztyna w wysokości 50 proc., tak, że oświetlenie jak i za bilety tramwajowe, z małą poprawką co do biletów dwurazowych, które będą kosztowały nie 225 ale równych 220 mk. Taryfa ma obowiązywać od soboty 18 bm. Za światło liczy się nowa taksa od odczytów z listopada.

Z kolei z referatu r. Wixla który przedstawił, że deficyt w Zakładzie gazowym wynosi za listopad ponad 24 milionów mk., uchwalono nastę-

pujące podwyżki: za gaz do oświetlenia i opalu z 260 na 300 mk. za metr kubiczny, do celów przemysłowych z 200 na 250 mk., czynsz dzierżawy za gazomierze od 3 do 5 płomieni z 75 na 100 mk.,

Proces Fedaka i tow.

Lwów, 17. listopada.

Dzień rozprawy należał bezwzględnie do najmniej interesujących. Monotonja słów, motywów i frazesów, która płynęła z ust obrońców, rozlewała się szeroko po sali i wyganała z niej najwytrwalszych nawet „bywałów“ procesu. Ławki dziennikarskie, z wyjątkiem w kącie wędniących w oparach nudy stenografów, świeciły pustkami.

Nawet głowy sprawozdawców sądowych, które ukazywały się w dyskretnie odchylanych drzwiach sali sądowej, skoro ów nastrój na ławach spostrzegły, czempredzej wycofywały się z „honorem“.

XI. posiedzenie Koła lwowskiego TNSW. odbędzie się dnia 18 listopada w sobotę o godz. 7. wieczorem w sali fizyki I. Gimnazjum (I. szkoły realnej, ul. Kubali). Porządek dzienny: 1. Protokół. 2. Odczyt prof. uniwersytetu dr. Franciszka Groera pt.: „Lekarskie poglądy na psychiczny rozwój dziecka szkolnego“. 3. Wnioski i interpelacje.

Obfity połów hazardystów. W czasie ostatniej obławy na karciarzy przylapała policja w kilku kawiarniach sporo osobników podczas „ferii“ in flagranti.

Wojowniczy i niesłuszny obywatel. Wczoraj sprowadzono do komisariatu policji Kazimierza Brosia (ul. Sieniawska 15), za wywołanie awantury i słowne znieważenie żołnierza i komendanta warty strzegącej Wojsk. Zakład umundowania przy ul. Zybkiewicza. Broś zachował się bardzo wojowniczo i przedstawił się jako porucznik. Dopiero w komisariacie stwierdzono, że jest on zdemobilizowanym szeregowcem z b. oddziału Abrahama, poczem oddano go do aresztów policyjnych.

Kradzieża. W sklepie Maksa Stinsa, przy ul. Rutowskiego 23, skradła jakaś „pani“, przy okazji oglądania towaru, 4 koszule damskie, wartości 20.000 marek. — Marii Hoffmanowej skradziono z przedpokoju mieszkania przy ul. Głowińskiego 4, futro damskie, wartości półtora miliona marek, a Juliuszowi Podberezie ze sieni domu przy ulicy Skarbukowskiej 4, bal sukna wartości 700.000 mk., wreszcie Janowi Sienickiemu z ganku mieszkania przy ul. Chorążczyzny 11a, chodnik wartości 30.000 marek. — W wozie tramwajowym KD skradziono Mendłowi Bernerowi z Jezierzan złoty zegarek, wartości pół miliona marek, a ze samochodu gen. Jędrzejewskiego stojącego przed domem nr. 5 na ulicy Badenich 2 gumy samochodowe, wartości również pół miliona marek.

Bezczelny żebrak. Józef Brater, 15-letni i już wiele obiecujący młodzieniec, zam. przy ulicy Lwowej 14, wczoraj w południe na ulicy Kazimierzowskiej uderzył kilkunastoletnią dziewczynkę w głowę i wyrwawszy jej następnie torebkę z pieniędzmi, rzucił się do ucieczki. Zuchwałego malka ujęto i oddano do aresztów policyjnych.

Ogień kominowy wybuchł wczoraj w domu przy ul. Rappaporta 9. Straż ogień zlokalizowała, szkoda nieznaczna.

Kosztowna omyłka. Kasjer Banku Ziemskiego mieszczącego się przy ulicy Kopernika 9, wypłacił onegdaj przez pomyłkę nieznanemu osobie 1 milion marek.

Ustąpienie wicemin. Dunikowskiego. Z Warszawy telefonują (m): Wiceminister spraw wewnętrznych dr. Dunikowski wobec powołania go

od 10 do 20 płomieni z 180 na 250 mk. Odczyty listopadowe.

Po uchwaleniu kilku pomniejszych spraw, jał udzielenie 300 tysięcy subwencji dla Tow. ochrony chłopców im. św. Antoniego na rok 1922 i 1923 takież subwencji dla Bratniej Pomocy Uniwersytetu i t., wicepr. Chłamtacz zamknął posiedzenie jawne.

A tymczasem z ławy obrońców przemawiał kolejno: dr. Wołoszyn, w obronie Bieleckiego, dr. Jankiewicz w obronie Hołubowicza, sędzia Prystasz w obronie Tofana, dr. Lewicki w obronie Kobierskiego, dr. Dawydyk w obronie Zybkiewicza i wreszcie ostatni dr. Starosolski w obronie Paljewa i Ilnatowicza.

W ten sposób, z wyjątkiem dra Hankiewiczza, który będzie przemawiał dzisiaj, wypowiedzieli się już wszyscy obrońcy.

Wobec tego należy dziś oczekiwać werdyktu sędziów przysięgłych

na członka Najwyższego Trybunału Administracyjnego, ustępuje ze swego stanowiska.

Wyjazd prof. Askenazego. Z Warszawy donoszą: Delegat polski w Lidze Narodów prof. Askenazy wyjeżdża dziś do Genewy na posiedzenie Rady Ligi Narodów, które rozpocznie się dnia 20 b. m.

Ministrowie — senatorzy. Z Warszawy telefonują (m): Oprócz prezydenta ministrów dr. Nowaka wchodzi również w skład Senatu z pośród członków obecnego rządu minister sprawiedliwości p. Makowski, który wybrany został z listy „Piasta“ w okręgu białostockim.

Sprawa traktatu z Hiszpanją. Z Warszawy telefonują (m): Wczoraj odwiedził Ministra przemysłu i handlu poseł hiszpański w Warszawie i konferował w sprawie traktatu handlowego polsko - hiszpańskiego.

Aresztowanie komunisty. Z Warszawy donoszą: Onegdaj w swoim mieszkaniu prywatnem został aresztowany prezes Zw. handlowców żyd., b. kandydat do Sejmu z listy komunistycznej Jakób Dutlinger.

Sytuacja strajkowa w Łodzi. W związku z trwającym strajkiem w łódzkim przemyśle włókienniczym, dnia 15 bm. odbyło się zebranie przemysłowców i delegatów robotniczych, w celu zlikwidowania strajku. Wobec nieprzejednanego stanowiska obu stron konferencja pozostała bez rezultatu. W związku z sytuacją wyjechał do Łodzi minister pracy p. Darowski.

Tysiące ofiar trzęsienia ziemi w Chile. Urzędowy komunikat podaje, że ofiarą katastrofy trzęsienia ziemi padło 1800 osób zabitych i z górą 2000 rannych. W 5 okręgach zostało zniszczonych więcej, niż połowa budynków.

Polska Spółka dla obrotu towarowego „Polso“ S. A. we Lwowie, ul. Szajnochy 1. 2. zawiadamia, że są do odebrania wygotowane akcje II. emisji, które się wydaje za zarotem tymczasowe o potwierdzenia. 7730

Benyśta Józef Rappaport

ul. Akademicka 10. 7313

NA ZIMĘ! SPECJALNOŚCI dla Pań i Panów z DZIAŁU MÓD i OBUWIA wyłącznie do nabycia w **AMERICAN HOUSE** 7682 Lwów, Kopernika 5.

Nowy gabinet niemiecki.

Berlin, 16. listopada.

Cuno otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu. (PAT).

Niemcy pogodziły się z utratą Gdańska.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17. listopada.

(m). Rząd niemiecki zakomunikował oficjalnie polskiemu Ministerstwu spraw zagranicznych o mającym w tych dniach nastąpić przybyciu do Gdańska krążownika niemieckiego „Braunschweig” z prośbą równocześnie o podanie tej informacji do

wiadomości senatu wolnego miasta Gdańska i Rady portowej.

Fakt ten jest o tyle charakterystyczny, że stanowi uznanie przez rząd niemiecki stanu wytworzonego przez traktat Wersalski w stosunku do Gdańska.

Polska pośrednikiem między Rosją i Rumunją.

Warszawa, 16. listopada.

Rząd rumuński niezależnie od poruczenia rządowi polskiemu obrony interesów rumuńskich na

konferencji rozbrojenkowej w Moskwie, pragnie aby Polska podjęła się również roli medjatora w zatargu rosyjsko-rumuńskim. (AW.)

Na marginesie pamiętników Wilhelma.

ZBRODNIARZ STROI SIĘ CIĄGLE JESZCZE W SZATY NIEWINNEJ OFIARY LOSU.

Lwów, 17. listopada.

W ciągu kilku ostatnich tygodni przynosiły dzienniki zagraniczne w odcinkach felietonowych „Pamiętniki Wilhelma II”. Obecnie ukazały się już te zwierzenia zdekonstruowanego monarchy w formie książki.

Dziwne uczucie ogarnia czytelnika tych pamiętników. Zdawałoby się mogło, że wyklepy przez świat cały wygnaniec z Doorn, uznawszy swój błąd i ukorzy się przed opinią. Tymczasem karty książki tchną nadal ową zleniwioną butą pruska.

Pisze je nie skruszony i uznający swą winę zbrodniarz, lecz „niewinnie prześladowany przez los” ludzki człowiek, który wykazać chce, iż jest istotnie bez grzechu. Pamiętniki Wilhelma są jego wielkim plaidoyer przed światem.

Lecz „wielki monarcha” w naiwny broni się sposób. Każdy z nas przypomina sobie, jak Wil-

helm lekcewał stale osobistości swoich doradców, jak starał się być stale absolutnym władcą swego kraju.

Aż oto nagle każdy swój błąd polityczny tłumaczy winą jednego ze swych zaufanych. Von Kiderleu, von Bethmann, Bismark — oni winni są temu, że co obecnie Europa odpowiedzialnym czyni Wilhelma. Ministerstwo spraw zagranicznych lub „bezmyślny parlament” nie pozwalały rzadzić cesarzowi tak, jakby tego pragnął.

Pamiętniki Wilhelma nie mogą przekonać nikogo. Sprawiają raczej, że na ich podstawie jeszcze ostrzejszy sąd wydać można o człowieku, który wpędził w Europę w nieszczęście i grozę wojny, nie chce uznać swego błędu i zdjąć białych szat, w które stroił się życie całe. W pamiętnikach Wilhelma szukamy nadaremnie śladu tragicznej głębi.

Z teatrów.

Jadwiga Lachowska w „Carmen”. Tylko dwa razy wystąpiła nas najświetniejsza w Polsce przedstawicielka „Carmen”. J. Lachowska partię tę śpiewała na wielkich scenach europejskich i wszędzie zbierała zasłużone laury. Przepyszna gra, świetny głos i idealne warunki zewnętrzne składają się istotnie na całość nieporównaną. — Tańce wykonują prócz naszego baletu znakomici Nina Kirsanowa i A. Fortunato.

TEATR WIELKI.

Piątek 17. listopada o godz. 7 „Gobelin” krotkoczwłoka w 3 akt. Wł. Zalewskiego.

Sobota 18. listopada o godz. 3 „Barbara Radziwiłłówna” tragedia w 5 akt. Alojzego Felickiego.

Sobota 18. listopada o godz. 7 „Carmen” opera w 3 akt. Bizeta (gościnny występ Lachowskiej).

Niedziela 19. listopada o godz. 3 „Księga Hjoba” komedia w 3 aktach Winawera.

Niedziela 19. listopada o godz. 7 „Gobelin” krotkoczwłoka w 3 aktach Wł. Zalewskiego.

TEATR MAŁY.

Piątek 17. lutego o godz. 7 „Sublokatorka” krotkoczwłoka w 3 aktach A. Siedleckiego.

Sobota 18. listopada o godz. 7 „Sublokatorka” krotkoczwłoka w 3 aktach A. Siedleckiego.

Niedziela 19. listopada o g. 7 „Sublokatorka” krotkoczwłoka w 3 aktach A. Siedleckiego.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 17. listopada o godz. 7 „Japonka” operetka w 3 aktach Benatzkyego.

Sobota 18. listopada o godz. 7 „Bajadera” operetka w 3 akt. Kalmana.

Niedziela 19. listopada o g. 7 „Bajadera” operetka w 3 akt. Kalmana.

Repertuar Bimra Koncertowego M. Tuerka:
Niedziela 19. listopada I. Koncert symfoniczny Pol. Towarzystwa Muzycznego z udziałem pianisty Alfreda Hoehna.

Poniedziałek 20. listopada: Alfred Hoehn, Recital fortepianowy. 7705

Komunikaty.

I. Koncert symfoniczny Polsk. Tow. Muzyczn. odbędzie się dnia 19. bm. Wspaniały program obejmuje: Berlioza „Karnawał rzymski”, Brücknera „Symfonię romantyczną”, oraz Beethovena „Koncert fortepianowy Es-dur”. Na wykonanie koncertu fortepianowego pozyskany został słynny pianista Alfred Hoehn, który również 20. bm. da je własny recital.

Wielki wieczór taneczny odbędzie się pod protektoratem hr. Starzeńskiej w sobotę dnia 18. bm. w salach Kasyna i Kola Mt.-art. Początek punktualnie o g. 8. Strój spacerowy. Wejście 2000 mk. Bilet akad. 500 mk., familijny dla 3 osoby 5000 mk. Dochód przeznaczony na fundusz budowy pomnika „Orlaka”.

Kupujcie złotą pożyczkę!

KRÓLOWA FILMU

Pola Negri i Charlie Chaplin.

Znakomita artystka polska, królowa filmu, Pola Negri (hr. Dąbska), która podpisała miliardowy kontrakt w Ameryce, niedawno temu obchodziła 10-lecie pracy artystycznej. Karierę swoją rozpoczęła w Teatrze Małym w Warszawie jako 16-letnia debutantka w roli Anieli w „Ślubach Panieńskich”. Obecnie zdobyła sobie pierwsze stanowisko w świecie kinematograficznym. Wśród grona składających życzenia znalazł się gorący wielbiciel jej talentu Charlie Chaplin, najslawniejszy komik w Ameryce. Przed wyjazdem do Ameryki portret uroczej artystki malował w Paryżu T. Styka i wystawił go w Louvrze.

Akc. Bank Hipoteczny.

CZWARTE NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW.

Lwów, 17. listopada.

(d) W sali posiedzeń Rady Nadzorczej Akcyjnego Banku Hipotecznego wczoraj przedpołudniem odbyło się nadzwyczajne Walne zgromadzenie akcjonariuszów w sprawie podwyższenia kapitału potrzebnego do dalszych obrotów. Bardzo licznie zebrani akcjonariusze przewodniczył hr. Mycielski, prezes Rady Nadzorczej, a sekretarzem p. Jan Rudyński.

Sprawę tej podwyżki, a w ślad za tem i zmianę statutu Banku, referował prof. dr. Tili w myśli powziętej uchwały przez Radę Nadzorczą, stawiając wniosek, aby upoważnić Radę Nadzorczą i Dyрекcję do wypuszczenia nowej emisji akcji po 280 marek na dalsze 210 milionów, tak, że cały kapitał zakładowy wynosić będzie łącznie 420 milionów.

W dyskusji zabierali głos dr. Parnes, dr. Roński, dr. Strzemiński i dr. Nathan Löwenstein, wzywając akcjonariuszy do zupełnego wykonania prawa poboru wypuścić się mających akcji, tak, żeby akcje pozbyte zostały jedynie kapitałowi krajowemu i dostały się w ręce samych dotychczasowych akcjonariuszy. Również głos zabrał dyrektor Banku dr. Bożewicz, zaznaczając, że dyskusja obecna będzie wskazówką i dyrektywą dla Rady Nadzorczej i Dyrekcji, aby tylko akcjonariusze skorzystali z prawa poboru akcji.

Po tej dyskusji wniosek dra Tili został jednogłośnie uchwalony, poczem zebrani przyjęli proponowane zmiany w statucie, które wskutek podwyżki kapitału musiały się faktycznie stać. Wreszcie uchwalono, że dywidendy i superdywidendy wypłacane będą akcjonariuszom przez cały miesiąc zawsze po odbyciu się Walnego Zgromadzenia, poczem prezes hr. Mycielski zamknął obrady.

Wstrząsająca tragedia ślepcy.

NIEWIDOMY MAŻ ZAMIAST WIAROŁOMNEJ ŻONY ZABIJA WŁASNĄ CÓRECZKĘ.

Lwów, 17 listopada.

Wstrząsająca tragedia rozegrała się w tych dniach w Avignonie. Mieszkało tam niemłode małżeństwo, którego kilkuletnie pożycie upłynęło bez zarzutu. W związku tym była jednak pewna anormalność, która po pewnym czasie pociągnęła za sobą straszne skutki. Mianowicie mąż był niewidomy.

Długo czas żona z samarytańskim poświęceniem oddawała się pielęgnacji upośledzonego przez naturę, nadszedł jednak okres, kiedy zżarła swoje obowiązki małżeńskie. Poznała bowiem młodego statystę teatralnego i niebawem między nimi nawiązała się miłość.

Ślepiec wyczuł jednak zmianę w stosunku swojej żony i zaczął żywić podejrzenia. Przybra-

ł on niebawem bardzo ostą formę, niewidomy jednak z niczem nie zdradzał się przed żoną. Boleść jego przebrała wszelkie miarę i pewnego wieczoru, pokrzywdzony kaleka postanowił zemścić się na wiarołomnej żonie.

Kazał tedy zaprowadzić się swojej trzyletniej córeczce pod mieszkanie statysty i tam czekał na żonę. W pewnej chwili dał się słyszeć szelest otwieranych drzwi i lekkich kroków, i niewidomy przypuszczając, że to żona jego wychodzi z mieszkania kochanka, wyjął rewolwer i strzelił w kierunku, skąd go dochodziły odgłosy.

Strzał jego był jednak bardzo tragiczny. Oto do stóp jego padła mu trzyletnia córka z prześrzeloną głową.

W sowdepji nie można mieć podwójnego nazwiska.

BO WTEDY KAŻA CI PŁACIĆ PODATEK OD DWÓCH OSÓB.

Lwów, 17 listopada.

Przy redakcji „Krasnej Gaziety” w Petersburgu otwarto wydział porad prawnych. Ma on wiele do roboty wobec komplikacji, które wywołuje nowe ustawodawstwo sowjeckie. Oto obrazek z tego wydziału gazet:

Wchodzi dama w tualecie z trenem i oświadcza: „Moje nazwisko Ordyncewa-Naszczokina.

Do za okropność ze mną robią. Moje nazwisko panięńskie — Monrepos de Saepetriere”. „Ale o co pani chodzi?” „Chodzi o to, że za meldunek komitetu domowy żąda odemnie podwójnej opłaty za to, że mam podwójne nazwisko. A jeżeli — mówią — dopiszesz nazwisko panięńskie, zapłacisz po-czwórnie, bo niema takiego dekretu, żeby jeden człowiek mógł mieszkać za czterech”.

Aparat do wydobywania zatopionej „lositanii”.

(Do ryciny na stronie pierwszej).

Lwów, 17. listopada.

Niedawno temu zbudowano w Kilonii nowy typ aparatu nurka, który przekracza swymi rozmiarami i ciężarem najsmielsze fantazje Wellsa i Verne'go. Aparat jest opancerzony i waży 400 kg. Ciężar ten umożliwia nurkowi spuszczenie się do morza na dowolną głębokość, zaś opancerzenie aparatu chroni go od ciśnienia wody. Zapas tlenu, potrzebny do oddechania, zawarty jest w stalowych flaszkach, umieszczonych w głębi aparatu, tak, że nurkowi całkiem swobodnie może nim manipulować.

Pomysłowy ten aparat, który wśród techników całego świata wzbudził wielkie zainteresowanie, skonstruowany został specjalnie w

celu wydobywania z głębi morza zatopionego przez Niemców okrętu „Lusitania”.

Rycina nasza przedstawia: 1) chwilę ubierania nurka, 2) nurka, zamkniętego w aparacie i 3) spuszczenie się nurka w głąb morza.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dr. I. URICHA i Fr. URICHA
Kopernika 12. godz. ord. od 9—1 i 3—6. 7587

Prenumerujcie
„Gazetę Poranną”

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 16. listopada.

Na targu akcji przemysłowych ruch na dół nadzwyczajnie ożywiony. Naogół obroty po kursach silnie zniżkowych, pod koniec lekka zwyżka. Chodorów rozpoczął kursem 19000, przy licznych wahanach spadł do 17500, potem znowu nieco mocniejszy, końcowe transakcje po 18500 (w Krakowie 22000) — Cmielów początkowo 10500, przejściowo 10700 końcowe transakcje już tylko po 10000. Pol. Nafta również znacznie potaniała, rozpoczęła kursem 4100, przejściowo awansowała na 4800, pod koniec powtórnie obniżyła się i zakończyła kursem 4600. Oikos uległ także silnej i raptownej baissie, wahał się między kursem 15500 a 18000 (w Krakowie 20000). Gafota z 4000 obniżyła się na 3600. Zieleniewski początkowo 17000, pod koniec 16000 (w Krakowie 20000). Parowozy z 4700 podrożały na 5700 potem nieco słabsze 5500. P. T. H. pod koniec 1750. Pezet wahał się między 3100 a 3500. Rakszawa początkowo 18000, przejściowo 14000, końcowe transakcje po 17000. Karpalit pod koniec 4500. Siersza el. obniżyła się z 2000 na 1500. Browary płacono 23000.

Z akcji bankowych liczne obroty w Banku Hipotecznym, kurs początkowy 1050, końcowy 1200. Akc. Bank Związkowy notował 1000. Bank przemysłowy pod koniec 1300. Pow. Bank Kredytowy 450.

Waluty słabsze, obroty skromne.

Praga z 495 podrożała na 505 (w Warszawie 512 i pół, w Krakowie 504 do 508). Paryż pod koniec 1042 i pół (w Warszawie 1053 i pół do 1062 i pół). Zurych 2900 (w Warszawie 2944 do 2960, w Krakowie 2960). N. Jork z 16000 spadł na 15975 (w Warszawie 15955 do 16000, w Krakowie dolary 15875). Berlin początkowo droższy 2.20, potaniał przejściowo na 2.15, pod koniec 2.17 i pół (w Warszawie 225 do 215). Wiedeń 22.23 — pod koniec 22.75 (w Warszawie 21 i trzy czwarte). Londyn zakończył kursem 71500. Amsterdam 6150 (w Warszawie 71400 do 71750). Płacono za marki n. 2.30, za korony czeskie 505, za guldeny hol. 6250. Tendencja naogół chwiejna — zniżkowa. Usposobienie nadzwyczajnie ożywione.

Z GIELDY NIEOFICJALNEJ.

Lwów, 17. listopada.

Wczoraj przez cały dzień tendencja chwiejna zniżkowa, przy dolarach ceny się zmieniały o 150 do 200 punktów, przy wszystkich innych również tendencja zniżkowa. Złoto uległo zniżce 1500 do 2000 na 20 kor. Obrót mimo tego ożywiony.

Dolary amerykańskie 15800 do 15825, jedynki i dwójki 15700 do 15725, dolary kanadyjskie 15700 do 15750, jedynki i dwójki 15600 do 15650, marki niemieckie 2'45 do 2'50, setki 2'20 do 2'30, drobne 2 do 2'10, leje 93 do 94, drobne 90 do 92, czeskie kor. 495 do 500, drobne 480 do 485, austr. tysiączki now. em. 400 do 425, austriackie tysiączki star. em. 1300 do 1380, setki now. em. 35 do 40, setki star. em. 135 do 140, 50-kor. 35 do 40, 20-kor. 18 do 20, 10-kor. 9 do 10, jedynki i dwójki 0'35 do 0'40, austr. stempl. 22 i jedna czwarta do 22 i pół, austr. przekazy 23 do 23 i jedna czwarta, ruble pięciosetki 1'20 do 1'30, setki 1'25 do 1'35, 25-rub. 1'15 do 1'20, reszta drobnych 0'65 do 0'75, dumskie 20 do 25, 250-rub. 15 do 18, karbowance 1'05 do 1'10, hrywny 1'20 do 1'30, franki francuskie 1000 do 1050, funty szterl. 70000 do 71000, franki szwajcarskie 3000 do 3100.

Złoto: 20-koronówki 60000 do 61000, 20-frankówki 59000 do 60000, 20-markówki 65000 do 66000, funty szterl. 62000 do 63000, 10-rubelówki 77500 do 78000, dolary 14800 do 14900.

Srebro: korony 1230 do 1250, 5-koronówki 6300 do 6400, floreny 3150 do 3200, ruble 6100 do 6200, kopiejki 24 do 24'50, dolary amerykańskie 10000 do 10500, polówki i ćwiartki 9600 do 9800, dolary kanadyjskie 9500 do 9600, drobne 9000 do 9200, leje 1220 do 1225.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków, 16. listopada.

(PAT.) Transakcje. Akcje: Polskie Towarzystwo Glob 500, Pharma 5200, Żegluga Polska 450, Warsz. spółka budowy par. 4400, Zieleniewski 16000, Trzebińa fabr. masz. 4700, „Automotor” 1150, Polskie Tow. handl. 2200, „Impex” 300, Strug 3200, „Górka” 27000, Siersza górnicza 19500, „Tepege” 15000, Fabr. przet. tłuszcz. Trzebińa 10000, „Pezet” 2500, Polska Nafta 4600, Oikos 20000, Krakus 4000, Fabr. porc. Cmielów, 8200, Rafin. Chodorów 21000.

Waluty: Dolary St. Zjedn. 15850, franki francuskie 1040, franki szwajcarskie 2200, funty szterl. 72000, marki niemieckie 2'10, korony austr. 0'21, korony czeskie 505, liry włoskie 745, floreny holenderskie 6300.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 16. listopada.

(m). Na dzisiejszej nieurzędowej giełdzie warszawskiej akcje początkowo bardzo mocno, następnie w ciągu zebrania tendencja uległa pewnemu osłabieniu, a pod koniec znowu się wzmocniła. Tendencja dla walut i dewiz zagranicznych nie uległa zasadniczej zmianie. Papiery lokacyjne bez ruchu.

Ekonomista.

Kursa Giełdy Lwowskiej

z dnia 16. listopada 1922.

Waluta markowa.

A) Akcje bankowe:				
Akc. Związk.	950	Gafota	3400	
Dyskont Lw.	0000	Górka	3000	
Handl. Pozn.	3200	Oikos	1500	
Hipot. akc.	950	Parowozy	450	
Hipot. zamel.	410	Paria	561	
Małopolski	160	Pezet	305	
Powszechny	425	Pocisk	2800	
Przemysłowy	1150	Polsk. Glob	650	
Ziemiński kred.	900	Polska nafta	40	
		Pol. Tow. Budowl.	2600	
		Pol. Tow. handl.	1700	
		Polisot	180	
B) Akcje przem. i handl.:				
Brow. Lwow.	2200	Rakszawa	13500	
Chodorów	1700	Siersza elektr.	145	
Karpalit	430	Gór. Siersza	18000	
Unieów	9500	Tepege	1900	
Galicja	700.00	Zieleniewski	15500	
		Żegluga pol.	350	

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 16. listopada.

(PAT) Papiery wartościowe: 4 proc. pożyczka premijowa 1700.

Waluty i dewizy: Dolary Stanów Zjedn. 15975; kanadyjskie 15850.

Czeki na: Berlin 2.07 i pół; Belgie 995; Gdańsk 2.12 i pół; Londyn 71750; N. Jork 16000; Paryż 1062 i pół; Szwajcarię 2960; Włochy 747 i pół; Wiedeń 0.21 i trzy czwarte; Holandję 6335; Pragę 512 i pół.

Akcje. Transakcje: Bank dysk. warsz. 15000; Bank handl. 38000; Bank dla handlu i przem. 23000; Bank kred. warsz. 11000; Polski Bank przem. we Lwowie 1600; Bank Zjed. Ziemi polsk. 6500; Bank zachodni 20000; Bank spół. zarobk. 8200; Tow. akc. fabr. cukru 333500; Firlej 5100; Tow. przem. drzew. 5000; Warsz. kop. węgl. 70000; Lilpop. Rau i Loew 40000; Ostrowieckie Zakł. 53000; Ortwein i Karasiński 4800; Modrzejów 40000; Rohn i

Zieliński 9500; Rudzki i Ska 29000; Starachowice 36000; Pocisk 3000; Fabr. parow. 5400; Żyrardów 650000; J. Borkowski 6400; Bracia Jabłkowscy 6300; Warsz. Tow. transp. i żeglugi 2500; Haberbusch i Schille 85000; Polska Nafta 6000; Nobel 18000; Hurt 4300; Wild 9100; Ciegieński 32000; Łazy 6500.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 16. listopada.

(PAT). Początkowe. Berlin 0.06 7/8, Ho'andja 213 i pół, Nowy Jork 545 i pół, Londyn 24.31, Paryż 36.05, Mediolan 24.60, Praga 17.50, Budapeszt 0.22 i pół, Bukareszt 3.50, Zagrzeb 2.22 i pół, Sofia 3.85, Warszawa 0.03 i pół, Wiedeń 0.0072, Austr. kor. stempl. 0.0075.

Zurych, 16. listopada.

(PAT) Końcowe. Berlin 0.07 1/4, Ho'andja 213.75, Nowy Jork 545 3/4, Londyn 24.31, Paryż 36.35, Mediolan 24.95, Praga 17.35, Budapeszt 0.21 i pół, Bukareszt 3.50, Zagrzeb 2.23, Sofia 3.85,

Warszawa 0.03 i pół, Wiedeń 0.0072, Austr. kor. stempl. 0.0075.

KRONIKA SPORTOWA.

—o—

Carpentier w Wiedniu. Carpentier, słynny szampion Francji i przez wiele lat najlepszy bokser Europy, ciężkiej wagi, bawie będzie w najbliższych dniach we Wiedniu, gdzie jako gość będzie świadkiem walki bokserkiej Prenzel contra Glanz.**Battling Siki zdyskwalifikowany.** Francuski Związek bokserów zdyskwalifikował na 9 miesięcy Skiego, zwycięzcę Carpentiera i odmówił mu tytułu szambana Francji.**Z Wydziału gier i dyscypliny L. Z. O. P. N.** W piątek, dnia 17. listopada odbędzie się o godzinie 7.30 wiecz. plenarne posiedzenie w sprawie weryfikacji mistrzostw klasy „C” i wylosowania terminów kl. „A” na rok 1923.**WYJAŚNIENIA I PORADY**

w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA**ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ**

otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy.

POSADY I PRACE

Asystent farmacji poszukuje posady. Zgłoszenia: Kirschner Wolf, Zorów. 7283

Potrzebny natychmiast rysownik zdolny w kreśleniu planów kolejek leśnych. Zająć na 6 tygodni zapewnić. Płaca według umowy. Pomieszkanie, światło i opał bezpłatnie. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Zgłoszenia pod adresem: Glesinger, Krehowice. 7739

Asystent farmacji poszukuje posady na prowincji. Zgłoszenia pod „Naftolei” Kołomyja, Sobieskiego 49. 7329

Kucharka umiejąca dobrze gotować z dobrą świadomością, szuka posady. Zgłoszenia Tercjarska 6, I. p. Marja Pawelek. 7317

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Udział w pierwszorzędnej restauracji w Krakowie i współpracę dla bufetowca lub pomoc. Zgłoszenia: do wyjazdu zaraz do odstąpienia, potrzebna gotówka około 2 mil. Zgłoszenia do biura ogłoszeń „Poranna”, Kraków, Rynek 30, pod „Bufetonom”. 7691

Fisharmonium kupię lub wypożyczę zaraz. Zwiadamie pac Bernarutski 12. II. p. drzwi 8, od 4—6 popołudniu. 7294

Futro męskie kangurów, ubranie czarne sprzedam. Wronowska 9, I. p. prawo. 7302

Silczny dywan perski „Tekiński” 400x250 okazynie do sprzedania. Oglądać od 3—4 popoł. Chodkiewicza 8, III p. na lewo. 7316

Dla zamożnych. Do sprzedania futro damskie, prawdziwe selskiny, drugie amerykańskie zrebce podobne futrem, kołnierzyki. Listy „Futra” Biuro Sokolowskiego, Jagiellońska 7. 7308

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Lokal w śródmieściu wraz z urządzeniem do odstąpienia. Wiadomość pod „milony” do Administracji „Gazety Porannej”. 7199

Dwa, względnie 3 pokoje, kuchnia, pełny komfort, blisko śródmieścia, odstąpię chrześcijanowi za pożyczkę 8 milionów na 2 lata, zabezpieczoną hipotecznie na realności lwowskiej. Zgłoszenia „Prima loco” Administracji „Gazety Porannej”. 7319

Dwa miliony pożyczę temu, kto odstąpi dwa pokoje z kuchnią i komfortem. Zgłoszenia do „Biura ogłoszeń Brücka” Kościuszki 2. 6992

ROZMAITE

Tkackie płótno, niciełnice, czółna dostarcza M. Błaszowski, Łódź, Pańska 23. 7559

Wspólnika, chrześcijanina z kapitałem powyżej 20-tu milionów, poszukuje dom handlowy dla spłacenia obecnego wspólnika. Oferty pod „Poważne zyski” do Administracji. 7223

Kapelusze i woale załobne poleca Topolnicka Kopernika 1. 7141

Józef Heller adwokat i notariusz z Nowego Jorku, przyjmuje przed powrotem wszelkie sprawy do załatwienia w Ameryce. Uprasza się zadających interwencji o poprzednie pisemne zawiadomienie pod adresem Lwów, ul. Krakowska 26 (w sklepie). 7267

Poszukuję natychmiast spółnika z pewnym kapitałem do mego Zakładu dent. technicznego, w mieście wojewódzkim, przy ul. principalnej, z wyborną klientelą, według najnowszych wymogów urzędowego. Pierwszeństwo mają tylko pierwszorzędne siły techniczne z dłuższą praktyką. Zgłoszenia do Administracji pod „Spólnik”. Niewykluczona jest dzierżawa. 7326

200 300 mrg. z budynkami blisko kolei wydzierżawie lub wezmę w administrację poręczającą. Zgłoszenia listowne z podaniem warunków przyjmaję Starnawska, Hauenera 18, I. p. 7323

Unieważniłam dokumenty demobilizacyjne na nazwisko Elasz Daar z Debicy, wystawione przez PKU. w Nowym Sączu, 1921 roku. 7307

Bilanso układam, zaprowadzam księgi handlowe szybko i dokładnie „Bilansista” Poranna. 7320

Dr. Fryderyk MAHL

b. asystent i lek. sk. rono-wenerycznej 7300 KORALICKA 8 (O! placu Akademickiego).

„ESHAPE”

Spółka handlowo-przemysłowa

z ogr. poręką 7713

Lwów, ul. Akademicka 15. Telefon Nr. 46).

PASY transmisyjne skórzane.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Dr. Schwarz

b. sekund. szpitala pow. Lwów, Stowackiego 4, nap. gł. poczty. Leczenie brodawek, zmian, włośni, elektryzacja i lamia kwarcowa. 7311

MOTORY

ropne i benzynowe 6, 18, 30 HP. Przewoźna rebałkacyrkularka z motorem 12 HP. Gaier w drewnianych ramach. Cyrkularki stołowe. Tokarnie do metalu i drzewa — ze składu poleca 7309

Inż. JAN A. SCHUMANN

Lwów, ulica Pańska 28—46.

Koedukacyjne prywatne gimnazjum w Horodenec poszukuje ukwalifikowanego nauczyciela. Posada zaraz do objęcia. Warunki bardzo korzystne. 7599

PIECE „METEOR”
Inż. JAN A. SCHUMANN
LWÓW, PAŃSKA 28-47, 7228**Koedukacyjne prywatne gimnazjum**
w Horodenec poszukuje dwie siły nauczycielskie męskie (ewentualnie słuch. filozofii) dla języków i przyrodnictwa. Posada bezzwłocznie do objęcia. Zgłoszenia Inżynier G. I. Horodenka. 7699**ZIEMNIANKI**

iadalne wybierane od 10 kg. sprzedaje ze swoich magazynów po cenach konkurencyjnych Małopolskie Towarzystwo Handlowe „EWAŁKA”, Lwów, ul. Kopernika 12. Zamówienia przyjmuje też Kawiarnia Elite, Lwów, ul. Leśna 27, I. p. 7793

Gasić ogień

najłatwiej aparatami krajowego wyrobu „Deifin” w cenie od 31.99 do 48.000 Mk. za sztukę, które powinny znajdować się w każdym gospodarstwie, pracowni, magazynie itp. Oferty i listy pochwalne na żądanie. 6960

Dom handlowy i techniczny „Plot”

Sp. z ogr. por. Lwów, ul. Batorego 4.

Wezmę dzierżawę majątku kasymorgowego.

Zgł.: Kazimierz Dąbski, wł. dóbr, Nosówka p. Rzeszów 7731

Oznajmienie.

Oznajmiamy niniejszem, że p. L. Keller we Lwowie, Kochanowskiego 3, nie pozostał w żadnym stosunku do naszej firmy a temsamem sprzedawane przez tegoż farby nie pochodzą z naszej fabryki. 7309

Fabryka farb ziemnych i chemicznych.

S. z. n. w Końskiem. Biuro w Krakowie, Poselska 20.

REKLAMA
jest dziedziną handlu i przemysłu

Piece „METEOR“
Oryginalne
F. RENTSCHNER
Lwów, Legionów 37
7278

Obwieszczenie.

Na podstawie art. 10 statutów Urzędów miar (Dz. ust. w 1919 r. Nr. 74, poz. 429) wyznam właścicieli zakładów wyrobu reperacji i sprzedaży przymiarów (miar długości), pojemników (miar objętości), odważników (ceżarków), wag oraz wszelkich innych narzędzi mierniczych, aby zgodnie z art. 1. Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14. maja 1919 roku o koncesjonowaniu wyrobu i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad nimi (Dz. Praw. 1919 r. Nr. 57, poz. 346) wnieśli przez najbliższy miejscowy Urząd Miar we Lwowie, ul. Lenartowicza 2, do Głównego Urzędu Miar w Warszawie podanie o udzielenie koncesji na sprzedaż, reperację lub wyrób narzędzi mierniczych.

Po upływie sześciu tygodni od daty niniejszego obwieszczenia będą na przekraczających powyżej wymienione Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o koncesjonowaniu, nałożone surowe kary.

Lwów, 10. listopada 1922 r.

P. g.

Nadinspektor Lwowskiego Okręgu
legalizacji narzędzi mierniczych
Kazimierz Biały

7726

Mandoliny, gitary
zupełne wyuczenie gry z nut w 6-ciu tygodniach
pod gwarancją 7293
Specjalista Pedagog
Plac Bernardyński 12 II. p.
Zgłoszenia 4—6 po poł. Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne nawet zniszczone.

KARPIŃSKIEGO BALSAM BENGALSKI

znieczulający w wypadkach nerwalgii, reumatyzmu, artretyzmu, migreny, bólu zębów itp. Bólące miejsce naciera się balsamem i przykrywa następnie watą. 7546

Laboratorium chemicz.-farmaceutyczne
Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie.
Główny skład dla Lwowa i Małopolski Wschodn.
w Apteczce Dra Jana Poratyńskiego
we Lwowie, pl. Bernardyński 1.

ZABAWKI DZIECIENNE
OZDOBY NA DRZEWKA
w wielkim wyborze poleca 7310
Michał Hackel Lwów, Kasimierzowska 4

Potrzebna zaraz biegła

STENOTYPISTKA

polsko-niemiecka, katolicka, możliwie z znajomością języka francuskiego.

Zgłoszenia pisemne pod szyfr „5281“ nadesłać do Powszechnego Biura ogłoszeń i reklamy Adolfa Jacobiego, Lwów, ul. Zimorowicza 14. 7231

Z powodu wyjazdu mego za granicę jest w Powszechnym przedsiębiorstwie Handlowo-Technicznym do wykupienia 75% udziałów z prawem dyrektury.

Zakres działania spółki: 1. Przemysł drzewny, 2. Przemysł naftowy, 3. Dział maszynowy, 4. Przemysł chemiczny, 5. Dział budowlany.

Firma położona jest na 1 piętrze nowo wykończonego gmachu Śródmieścia, biura składają się z przedpokoju i 3 urządzonych pokoi, telefonu, centr. ogrzew., windy etc.

Dyrektor nabywający udziały, posiada możliwość firmę według własnego planu prowadzić, rozstrząsać lub zmienić, ewentualnie nawet ją całkowicie wyprzeć.

Wymagany kapitał 12 do 15 milionów Mkp.

Reflektuje się tylko na poważne osobistości, które obok kapitału dają pełną moralną porękę.

Oferty do Tow. Akc. „Reklama Polska“ Lwów, Romanowicza 10, pod „Dyrektor 53“.

Okręgowy Zakład Gospodarczy VI. we Lwowie, Janowska 5 sprzeda

w drodze przetargu publicznego około:

- 2500 kg. kakaó,
- 24800 szt. cygar i papierów,
- 10 szt. skór tylnych
- 5 szt. skór ciętych
- 20 szt. końskich,
- 298 kg. kakao,
- 136 szt. beczek ze śledzi,
- 274 szt. saganów,
- 1000 szt. skrzynek,
- 60 kg. zmiotków z maki,
- około 25000 kg. odpadków z przemysłu.

7723

Reflektanci na kupno powyższych ilości winni wnieść oferty ostemplowane na 200 Mkp. w terminie do dnia 20. listopada 1922 do Okręgowego Zakładu Gospodarczego VI.

Do oferty dołączyć dowód złożonego wadium na 100 000 Mkp. w Komisji Gospodarczej O.G. VI. w wysokości 2 proc. wartości towaru mającego być kupionym, obliczone na podstawie ceny oferowanej.

Otwarcie ofert nastąpi 12. listopada b. r. godz. 10-ta.

Okręgowy Zakład Gospodarczy VI. L. 5361.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Okręgowa Dyrekcja Odbudowy w Tarnopolu sprzedaje w drodze licytacji ofertowej urządzenie tartaku wraz z budynkiem tartaczynym i inwentarzem kolejowym w Rudzie-Koltowskiej (powiat Złoczów).

Oferty ostemplowane składać należy w Okręgowej Dyrekcji Odbudowy w Tarnopolu w kopercie zamkniętej z napisem „Oferta na kupno tartaku“ na dalej do dnia **29. grudnia 1922 r.** do godz. 15-tej.

Do oferty dołączyć dowód złożonego wadium na 100 000 Mkp. w Komisji Gospodarczej O.G. VI. w wysokości 2 proc. wartości towaru mającego być kupionym, obliczone na podstawie ceny oferowanej.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 30. grudnia 1922 r. o godzinie 12-tej. Pierwszeństwo kupna będą mieli ci oferenci, którzy cenę kupna uiszcza w materiałach drzewnych, budowlanych.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo nieuwzględnienia żadnej oferty w razie za niskiej ceny.

Przedmioty licytacji oglądać można na miejscu po zgłoszeniu się u Kierownika Powiatowego Biura Odbudowy w Złoczowie.

Szczegółowe warunki sprzedaży i dokładny wykaz przedmiotów licytacji jest do przejrzania w Powiat. Biurze Odbudowy w Złoczowie i w Okręgowej Dyrekcji Odbudowy w Tarnopolu.

W Tarnopolu, 14. listopada 1922.

Okręgowa Dyrekcja Odbudowy.

7727

Lapifeloza

„PLANTA“

Mieszanka ziołowa o przyjemnym smaku przeciw
kamieniom żółciowym i żółtaczkę
Żądać w aptekach i składach aptecznych.
Sp. Akc. „PLANTA“ Warszawa, Chłodna 43.
7548

Telefon 102-12.

„MAŁOPOLSKIE SPÓŁKI AKCYJNE“

KSIEGA

INFORMACYJNO-ADRESOWA,

zawierająca spis oraz szczegółowe cyfry i dane wszystkich Spółek Akcyjnych w Małopolsce w opracowaniu
Dra Br. Josefarta, sekretarza Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie i **Tad. Rzepeckiego**

OPUSCIŁA PRASĘ.

Do nabycia: w sekretarzędzie Izby Handl. i Przem. w Krakowie,

w Powsz. Biurze Reklamy „PRASA“

7725

w Krakowie, Karmelicka 16.

Cena egz. 4.000.—, z przesyłką pocztową 4.200.— Mk.

Czas odnowić prenumeratę